

Kennisgeving over een verzoek tot algemeen verbindend verklaring van een overeenkomst tussen handelaren in gewasbeschermingsmiddelen, 17 april 2009, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Titel:

Kennisgeving over een verzoek tot algemeen verbindend verklaring van een overeenkomst tussen handelaren in gewasbeschermingsmiddelen.

Datum:

17 april 2009

Referaat:

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden kent de mogelijkheid een overeenkomst tussen private partijen algemeen verbindend te verklaren. Agrodīs, de brancheorganisatie van handelaren in gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik, heeft een aanvraag hiertoe ingediend.

Dit document bevat onderstaande documenten:

1. De door minister Verburg getekende kennisgeving van 10 april 2009
2. Het conceptbesluit met toelichting
3. De aanvraag van Agrodīs
4. De overeenkomst met bijlage van Agrodīs
5. De relevante wetsartikelen

MINISTERIE VAN LANDBOUW,
NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Kennisgeving van de Minister van
Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit van 10 april 2009,
Nr. TRCJZ/2009/895 betreffende
een verzoek tot algemeen
verbindend verklaring van een
overeenkomst tussen handelaren
in gewasbeschermingsmiddelen

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Gelet op de artikelen 111, 112 en 113 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

MAAKT BEKEND DAT:

1. Het bestuur van de vereniging Agrodix heeft verzocht zijn overeenkomst tussen handelaren in gewasbeschermingsmiddelen algemeen verbindend te verklaren;
2. De overeenkomst inclusief bijlage verplichtingen met zich brengt voor degene die gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik verhandelt of verkoopt;
3. Bedenkingen tegen dat verzoek dan wel verzoeken om ontheffing van de verplichtingen uit de overeenkomst schriftelijk kunnen worden ingebracht bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, directie juridische zaken, postbus 20501, 2500 EK 's-Gravenhage, gedurende 6 weken na de dag van publicatie van deze kennisgeving;
4. De op het verzoek betrekking hebbende stukken tijdens kantooruren ter inzage liggen bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Bezuidenhoutseweg 73, te 's-Gravenhage, en digitaal te raadplegen zijn op www.lnv.nl/gewasbescherming.

's-Gravenhage, 10 april 2009

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR
EN VOEDSELKWALITEIT,
(w.g.) G. Verburg

CONCEPT   CONCEPT   CONCEPT   CONCEPT   CONCEPT   CONCEPT

Ontwerpbesluit van de Minister van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit van (*datum*),
TRCJZ/2009/... houdende algemeen verbindend
verklaring van de overeenkomst tussen
handelaren in gewasbeschermingsmiddelen

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Handelende in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer;

Gelezen het verzoek van de vereniging Agrodís strekkende tot algemeen verbindend
verklaring van haar overeenkomst tussen handelaren in gewasbeschermingsmiddelen;

Gelet op artikel 111, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

BESLUIT:

Artikel 1

In dit besluit wordt onder “gebruiker, gewasbeschermingsmiddel en op de markt brengen”
verstaan, hetgeen daaromtrent is bepaald in artikel 1, eerste lid, van de Wet
gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Onder stichting GLG wordt verstaan:
coördinerende stichting.

Artikel 2

1. De overeenkomst met bijlage van 12 december 2008 tussen handelaren in
gewasbeschermingsmiddelen verenigd in Agrodís, wordt algemeen verbindend
verklaard.
2. De algemeen verbindend verklaring van de overeenkomst, bedoeld in het eerste lid,
geldt voor een ieder die in Nederland gewasbeschermingsmiddelen op de markt
brengt.

Artikel 3

In afwijking van artikel 2 is de overeenkomst niet van toepassing op:

- degene die gewasbeschermingsmiddelen vervoert of aflevert zonder de betreffende
gewasbeschermingsmiddelen in eigendom te hebben of anderszins rechthebbende
te zijn;

- degene die rechtstreeks aan een professionele gebruiker een gewasbeschermingsmiddel op de markt brengt, met het oog op zaaizaadbehandeling of zaadontsmetting bij die gebruiker;
- degene die gewasbeschermingsmiddelen levert of aflevert aan professionele wederverkopers.

Artikel 4

Stichting GLG rapporteert halfjaarlijks aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit omtrent de uitvoering en handhaving van de overeenkomst. Desgevraagd verstrekt de stichting GLG ook tussentijds inlichtingen aan de minister.

Artikel 5

1. Binnen 2 maanden na inwerkingtreding van dit besluit meldt een ieder die een gewasbeschermingsmiddel op de markt brengt of voornemens is dit te gaan doen, zich bij de stichting GLG aan.
2. Binnen 6 maanden na inwerkingtreding van dit besluit voldoet een ieder tot wie dit besluit zich richt aan alle verplichtingen die de overeenkomst en de algemeen verbindend verklaring ervan met zich brengen.

Artikel 6

1. De verplichtingen bedoeld in dit besluit zijn niet van toepassing op degene die door de minister ontheffing als bedoeld in artikel 113, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden is verleend.

Artikel 7

Dit besluit treedt in werking zodra het in de Staatscourant bekend is gemaakt en vervalt op 1 januari 2011.

's-Gravenhage, (datum) 2009

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR
EN VOEDSELKWALITEIT,

PM toelichting

Artikel 111 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden maakt het mogelijk een schriftelijke overeenkomst tussen handelaren algemeen verbindend te verklaren voor de onderwerpen genoemd in paragraaf 1 van hoofdstuk 6 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Kort weergegeven gaat het dan om voorschriften met betrekking tot het bewijs van vakbekwaamheid, het aanprijzen van gewasbeschermingsmiddelen, de gebruiker informeren over gevaren bij het gebruik van middelen, alsmede doorvoer en opslag van middelen.

Na algemeen verbindend verklaring geldt de overeenkomst niet alleen tussen degenen die partij zijn bij de overeenkomst, maar worden ook andere handelaren gebonden aan de in het kader van de overeenkomst gemaakte afspraken binnen de belangengroep. Ingevolge artikel 111, tweede lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden is vereist dat de aanvragers, qua deelnemersaantal en hun gezamenlijke omzet, voldoende representatief zijn alvorens een sectorafspraken algemeen verbindend kan worden verklaard.

In dit geval is aan de gestelde voorwaarden voldaan. De aanvragers omvatten circa 50 bedrijven die gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik op de markt brengen voor eindgebruikers met een marktaandeel van circa 90%. Hoewel er meer bedrijven zijn die in Nederland dergelijke middelen op de markt brengen, is het gestelde marktaandeel van de aanvragende bedrijven in ruime mate representatief te noemen en vormen zij een belangrijke meerderheid van het totaal aantal bedrijven.

Blijkens de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II, 2005-2006, 30474, nr. 3, blz. 24 en 97) is een van de redenen voor een algemeen verbindend verklaring het “sluiten van de keten”. De reden hiervoor is de volgende: “Een systeem van gecontroleerde distributie van gewasbeschermingsmiddelen, enkel gebaseerd op vrijwilligheid biedt onvoldoende zekerheid omtrent de naleving (...)”

De meerwaarde van de algemeen verbindend verklaring van de overeenkomst is erin gelegen dat alle handelaren bewust worden gemaakt van de verplichtingen uit de wet om slechts toegelaten gewasbeschermingsmiddelen te leveren aan gebruikers, alsmede de gebruikers goed te adviseren omtrent het juiste gebruik ervan. Naar verwachting zal de algemeen verbindend verklaring van de overeenkomstbepalingen bijdragen aan een betere naleving van de wettelijke bepalingen.

Uiteraard mag een algemeen verbindend verklaring niet leiden tot ongeoorloofde beperking van de mededinging of bevoordeling van bepaalde partijen door de overheid. Niet is gebleken van concrete problemen die een sta in de weg zouden vormen voor

algemeen verbindend verklaring. De reden hiervoor is dat de overeenkomst nauwelijks nieuwe eisen met zich meebrengt. De bestaande wettelijke eisen met betrekking tot handel worden geconcretiseerd en onderworpen aan toezicht door een certificerende instantie. Er geldt daarbij vrijheid voor de keuze van een certificerende instantie, zij het dat er vooralsnog een instantie actief is op dit terrein. De geschatte kosten per bedrijf bedragen circa € 300,- tot € 1.000,- per jaar.

De uitvoering en handhaving van de overeenkomst ligt in handen van de stichting GLG. De beroepsorganisatie Agrodix, die initiatiefnemer was van de overeenkomst, heeft het bij de overeenkomst behorende certificeringschema overgedragen aan deze stichting. In bijgaand besluit is de verplichting opgenomen om halfjaarlijks te rapporteren aan de minister om het verloop van de uitvoering en handhaving van de overeenkomst.

Op dit besluit is de openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing geweest. Dit betekent dat belanghebbenden gedurende 6 weken de gelegenheid hebben hun zienswijzen kenbaar te maken op het voorgenomen besluit van de minister.

PM bespreking ingekomen zienswijzen

Na ommekomst van deze termijn zal de minister een definitief besluit nemen.

Overeenkomst tussen handelaren in gewasbeschermingsmiddelen verenigd in AGRODIS

Overwegende;

dat de handelaren in gewasbeschermingsmiddelen verenigd in AGRODIS van mening zijn dat zij een bijdrage moeten leveren aan een duurzame gewasbescherming;

dat AGRODIS als mede ondertekenaar van het Convenant Duurzame Gewasbescherming dient te bevorderen dat alle bedrijven die in Nederland in gewasbescherming handelen zich certificeren;

dat de in AGRODIS verenigde bedrijven van mening zijn dat de gehele branche aan dezelfde spelregels dient te zijn onderworpen;

dat mede op verzoek van de bij het Convenant Duurzame Gewasbescherming betrokken partijen in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden een mogelijkheid voor het algemeen verbindend verklaren van overeenkomsten tussen bedrijven die handelingen verrichten met gewasbeschermingsmiddelen is opgenomen

zijn overeengekomen als volgt:

1. Ieder bedrijf dat gewasbeschermingsmiddelen in Nederland op de markt brengt bestemd voor professioneel gebruik dient uiterlijk 31 december 2008 te zijn gecertificeerd volgens het bijgaande certificeringschema (zie bijlage).
2. De onder artikel 1. bedoelde bedrijven zijn voorts gehouden
  - a. zich te registreren bij de Stichting (die in het kader van de Algemeen Verbindend Verklaring van deze overeenkomst zal worden opgericht) volgens het daarvoor bestemde registratieformulier;
  - b. jaarlijks een instandhoudingvergoeding te betalen aan de Stichting alsmede;
  - c. alle medewerking te verlenen aan controles in het kader van het bijgaande certificatieschema.
3. Deze overeenkomst is aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat deze overeenkomst door de Minister in de zin van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden algemeen verbindend wordt verklaard conform artikel 111 van genoemde Wet.

Certificatieschema behorende bij AVV aanvraag (versie 2.1) december 2008

Termen en definities

Aanvrager (rechts)persoon die een aanvraag voor certificatie indient bij een erkende conformiteitbeoordelende instelling.

Advies: informatie over hoe een gewasbeschermingsmiddel optimaal in te zetten; dit betreft de wijze waarop het middel wordt toegepast, het moment van toepassen, de (weers)omstandigheden voor, tijdens of na de toepassing, hoeveelheid en frequentie.

ARI&E: Aanvullende Risico Inventarisatie en Evaluatie, ofwel de ARI&E-regeling (artikelen 2.5a-2.5h van het Arbeidsomstandighedenbesluit). De ARI&E is, in aanvulling op de bestaande

RIE, de Risico- Inventarisatie en Evaluatie van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Bedrijf: iedere (rechts)persoon die onder de reikwijdte van dit certificatieschema valt.

Beheerder: degene die onmiddellijke leiding geeft aan de uitoefening van een bedrijf.

Bedrijfshulpverleningsfunctionaris of -organisatie: een actieve (groep) medewerker(s) die in geval van een calamiteit in staat is/zijn om de omvang en de consequenties van een calamiteit zo veel mogelijk te beperken, levensreddende handelingen te kunnen verrichten en een ontruiming van het pand te kunnen leiden.

BRZO: Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999

Calamiteitenplan: een plan waarin aspecten die een rol spelen en te nemen maatregelen zijn opgenomen om bij calamiteiten, zoals brand en lekkage van gewasbeschermingsmiddelen, de omvang en de consequenties van de calamiteit zoveel mogelijk beperken.

Conformiteitbeoordelende instelling (CI): instelling die nagaat of het product of de dienst voldoet aan de vooraf gestelde eisen. Bij een goed resultaat verstrekt de instelling een conformiteitverklaring van het product of de dienst. Meestal bestaat die verklaring uit een certificaat of een rapport. Daarom heet een beoordelende instelling een conformiteitverklarende instelling. Het is belangrijk dat deze instelling competent is. Alleen dan is de conformiteitverklaring bruikbaar en betrouwbaar.

Certificaat: het document, uitgegeven door CI, waarmee kenbaar wordt gemaakt dat een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de handelingen met gewasbeschermingsmiddelen in overeenstemming is met de eisen zoals vermeld in het certificatieschema en op grond waarvan het recht op het voeren van een certificaat wordt verkregen.

Certificaathouder: Bedrijf dat door de CI is gecertificeerd op basis van het certificatieschema, het certificaat heeft verkregen en gehouden is tot het nakomen van alle uit het certificatieschema voortvloeiende verplichtingen.

CvD: College van Deskundigen. Dit is het adviesorgaan van de Stichting waarin partijen die belang hebben bij de goede werking van het certificatieschema zitting hebben.

Certificatieschema: schema waarin zijn aangegeven de eisen waaraan een organisatie moet voldoen om in aanmerking te komen voor het certificaat .

Controle: bezoek van een erkende conformiteitbeoordelende instelling volgens het controleplan waarbij de organisatie die certificaathouder is, wordt gecontroleerd of zij nog aan de eisen voldoet.

Ctgb: Het Ctgb (College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden) is verantwoordelijk voor het nemen van beslissingen over de toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden. Het College bestaat uit onafhankelijke deskundigen en wordt ondersteund door een Collegesecretariaat dat beslissingen wetenschappelijk en administratief voorbereidt.

Depot: een vestiging van de organisatie met een vergunning voor een opslag van gewasbeschermingsmiddelen met een opslagcapaciteit van minder dan 10 ton.

Eindgebruiker: een (rechts)persoon die gewasbeschermingsmiddelen op eigen terrein of in opdracht van een terreinbeheerder (telers, tuinders, hoveniers, gemeentes, golfterrein, rangeerterreinen) toepast. Hieronder wordt eveneens verstaan het leveren (en factureren) van gewasbeschermingsmiddelen in combinatie met een dienst zoals bijvoorbeeld door loonwerkers wordt gedaan.

Gebruiker: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die een gewasbeschermingsmiddel of biocide toepast, toedient, doet toepassen, of doet toedienen;

Gevaarlijke stoffen: hiervoor geldt de definitie die gehanteerd wordt in de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen, zijnde ontplofbare stoffen en voorwerpen, samengeperste, vloeibaar

gemaakte of onder druk opgeloste gassen, brandbare vloeistoffen, brandbare vaste stoffen, voor zelfontbranding vatbare stoffen, stoffen die bij aanraking met water brandbare gassen ontwikkelen, stoffen die de verbranding bevorderen, organische peroxiden, giftige stoffen, infectueuze stoffen, bijtende stoffen, andere stoffen die voor de mens of het milieu gevaarlijk kunnen zijn.

Gevarenkaart: een schriftelijke instructie voor de chauffeur van gevaarlijke stoffen en/of hulpverlener bij calamiteiten. Deze instructie bevat informatie conform ADR regelgeving.

Gewasbeschermingsmiddel: werkzame stof of preparaat dat één of meer werkzame stoffen bevat, bestemd of aangewend om bijvoorbeeld planten of plantaardige producten te beschermen tegen alle schadelijke organismen of de werking daarvan te voorkomen.

Gewasbeschermingsplan: een totaal pakket van maatregelen voor de gewasbescherming in een teelt of een bouwplan dat de inzet van chemische gewasbeschermingsmiddelen, niet-chemische bestrijding en teeltmaatregelen omvat.

Handelaar: een (rechts)persoon die gewasbeschermingsmiddelen op de markt brengt en deze zelf aan de afnemer factureert.

Hoofdvestiging: een vestiging van het bedrijf van waaruit de aansturing plaatsvindt van eventuele andere vestigingen. Indien er sprake is van nevenvestigingen en/of depots worden vaak de centrale onderdelen zoals financiën, kwaliteitszorg, verkoop en personeelszaken geregeld op de hoofdvestiging.

Klacht: hoorbare of schriftelijke uiting van ontevredenheid of ongenoegen.

Kwaliteitsfunctionaris: de persoon die in de organisatie verantwoordelijk is voor invoering, het goed functioneren en het beheer van het kwaliteitssysteem.

Kwaliteitsmanagementsysteem: de organisatorische structuur, verantwoordelijkheden, procedures en voorzieningen voor het ten uitvoer brengen van kwaliteitszorg in een organisatie.

Leverancier: (rechts)persoon die aan het bedrijf goederen en/of diensten levert.

Nevenvestiging: een vestiging van het bedrijf met een vergunning voor een opslag van gewasbeschermingsmiddelen met een opslagcapaciteit vanaf 10 ton.

Ontruimingsplan: plan waarin acties en verantwoordelijken zijn vastgelegd die van toepassing zijn bij het ontruimen van een bedrijfspand in geval van een calamiteit.

Productveiligheidsbladen: informatie over eigenschappen van een gewasbeschermingsmiddel, uitgegeven door de fabrikant.

Professioneel gebruik: gebruik dat plaats vindt in het kader van uitoefening van beroep of bedrijf.

Recept: een door de daartoe bevoegde instantie uitgegeven document waarin staat aangeven dat een betreffende teler een bepaald gewasbeschermingsmiddel mag aankopen en toepassen.

RI&E: Risico Inventarisatie & Evaluatie (artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet). Dit artikel verplicht werkgevers systematisch te (laten) onderzoeken of het werk veiligheids- of gezondheidsrisico's oplevert voor de werknemers. Dit onderzoek dient schriftelijk te worden vastgelegd. Een plan van aanpak met verbeteringsmaatregelen maakt deel uit van de RI&E. In de RI&E worden alle risico's op het gebied van arbeidsomstandigheden voor werknemers vermeld. Daarnaast dienen alle arbeidsongevallen die tot verzuim hebben geleid, in een lijst die deel uit maakt van de RI&E te worden opgenomen.

Stichting CDG: Schema eigenaar

Toelatingsnummer: nummer waaronder het betreffende gewasbeschermingsmiddel is toegelaten door het College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (Ctgb) op grond van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Veiligheidsadviseur: een persoon met een geldig certificaat, uitgegeven door CBR of een gelijkwaardig instituut uit het buitenland, die onder verantwoordelijkheid van de bedrijfsleider zorgt voor een optimale veiligheid bij het vervoeren van gevaarlijke stoffen. Hij/zij moet ervoor zorgen dat het vervoer van gevaarlijke stoffen met inachtneming van de toepasselijke regelgeving en onder optimale veiligheidsvoorwaarden kan plaatsvinden, een jaarverslag opstellen over de activiteiten van het bedrijf met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke stoffen en is in geval van calamiteit verantwoordelijk voor het opstellen van een ongevallenrapport.

Verbetermaatregel: maatregel die genomen wordt om een afwijking te verhelpen of te voorkomen.

Vluchtplan: schematisch overzicht / tekening van een bedrijfspand met vluchtroutes en eerste hulpmiddelen, zoals brandblussers en EHBO-middelen.

1.1 Toepassingsgebied

- a) Het certificatieschema is van toepassing op de in- en uitgaande stromen van gewasbeschermingsmiddelen alsmede op de behandeling van middelen in de tussenliggende periode.
- b) De certificaathouder is een bedrijf dat handelt in gewasbeschermingsmiddelen op de professionele eindgebruiker en/of door het Ctgb toegelaten als zijnde geschikt voor een professionele bestemming.

1.2 Doel

Doel van het schema is om het bedrijf

- inzicht te kunnen laten verschaffen in de in- en uitgaande stromen van gewasbeschermingsmiddelen;
- via een werkend managementsysteem het verhandelen van gewasbeschermingsmiddelen op een verantwoorde wijze uit te voeren;
- inzichtelijk te laten maken dat het voldoet aan de wetgeving. Relevante wettelijke eisen, met name gericht op opleidingen, het opslaan van gewasbeschermingsmiddelen en het vervoer daarvan zijn opgenomen in dit schema;
- te laten houden aan de administratieve voorschriften die verband houden met de AVV.

1.3 Kosten

De aanvrager en certificaathouder zijn de kosten van het certificatieonderzoek en van de periodieke controles verschuldigd aan de uitvoerende CI. Deze kosten worden door de betreffende CI rechtstreeks gefactureerd op basis van een overeenkomst tussen de CI en de aanvrager respectievelijk de certificaathouder.

De aanvrager en certificaathouder zijn een afdracht aan de Stichting verschuldigd voor de instandhouding van de Stichting welke door de uitvoerende CI rechtstreeks wordt gefactureerd aan de aanvrager respectievelijk de certificaathouder en vervolgens afgedragen aan de Stichting.

1.4 Aansprakelijkheid

Stichting is op geen enkele wijze aansprakelijk voor eventuele schade, hoe ook genoemd, van aanvragers, van certificaathouders of van derden voortvloeiende uit of verband houdende met de uitvoering van het certificatieschema. De certificaathouders vrijwaren Stichting tegen aanspraken van derden

1.5 Ontheffing

Van één of meer voorwaarden of verplichtingen kan in bijzondere gevallen door het bestuur van de Stichting ontheffing worden verleend indien naar het oordeel van het bestuur – op basis van een besluit van het CvD – het voldoen hieraan in redelijkheid niet kan worden gevergd of als op andere wijze kan worden aangetoond dat aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

1.6 Conformiteitsbeoordelende-instellingen

- a. Controle op het voldoen aan de voorwaarden van het certificatieschema wordt uitgevoerd door een CI die daartoe een overeenkomst met de Stichting heeft gesloten. De audit kan ook worden uitgevoerd door een auditor van een door de CI erkende externe controle organisatie.
- b. Bij de controles dient gebruik te worden gemaakt van gekwalificeerde auditoren:
  - Minimaal MBO denk- en werkniveau gerelateerd aan de agrarische sector.
  - Minimaal 2 jaar werkervaring in en kennis van de agrarische sector.
  - Kennis van kwaliteitszorg in het algemeen.
  - Cursus interne audittraining.
  - Kennis van het certificatieschema.
  - Introductie cursus hebben gevolgd met betrekking tot algemene kennis van gewasbeschermingsmiddelen, alsmede wettelijke eisen ten aanzien van opslag en vervoer van gewasbeschermingsmiddelen.
  - Deskundigheid om tekortkomingen duidelijk en begrijpelijk op te stellen en om deze tekortkomingen te wegen.
  - Minimaal 4 audits op dit certificatieschema - of ISO-audits als toehoorder hebben bijgewoond.
  - Minimaal 2 audits op dit certificatieschema, waarvan 1 initiële audit, onder begeleiding hebben uitgevoerd.
- c. De auditor(en) moet(en) zich bij haar/hun werkzaamheden op verzoek van de distributeur kunnen legitimeren.
- d. De auditor is verplicht tot volledige geheimhouding.

1.7 Aanvraag

- a. Een aanvraag voor certificering wordt gedaan door het indienen van een volledig ingevuld aanvraagformulier. Het bedrijf moet alle locaties van waar uit handel met gewasbeschermingsmiddelen op de professionele eindgebruiker plaatsvindt aanmelden voor certificatie. Alle handelingen betreffende gewasbeschermingsmiddelen, zolang deze middelen in eigendom zijn van het bedrijf, vallen onder de reikwijdte van het certificatieschema.
- b. Het bedrijf heeft eenzelfde aanvraag de afgelopen 12 maanden nog niet eerder gedaan bij een andere certificatie instelling, welke die aanvraag heeft afgewezen of gehonoreerd.
- c. Alle relevante informatie met betrekking tot handelaren in gewasbeschermingsmiddelen die een aanvraag indienen voor certificatie moet geregistreerd worden om als gecertificeerde handelaar geregistreerd te worden. Deze registratie houdt in: naam van het bedrijf, naam van de contactpersoon, volledig actueel adres, andere ID en contactgegevens.

1.8 Audits (algemeen)

a. De audit bestaat uit een bedrijfsbezoek waarin wordt beoordeeld of aan de gestelde eisen wordt voldaan. Elementen zijn onder andere een visuele controle (van het bedrijf zelf, de bedrijfsuitrusting, de bedrijfsvoering en de registraties op het bedrijf) en een fysieke controle (opslagruimte, aanwezige installaties, voorraden, aard van de beschermingsmiddelen, administratie, etc). Tevens wordt de werkgever en zijn werknemers om eventuele toelichting gevraagd.

b. De audit staat voor een doelgericht (gepland) en onafhankelijk onderzoek. In dit onderzoek wordt vastgesteld of er gedaan wordt wat gezegd (beschreven) is dat gedaan wordt en of de werkwijze overeenkomt met de certificatievoorschriften. Het onderzoek richt zich op het verkrijgen van feitelijke informatie.

c. De audit tijdens een certificatieonderzoek bestaat uit de volgende elementen.

- Documentatie audit: aan de hand van het kwaliteitshandboek en onderliggende procedures wordt bekeken of het beschreven kwaliteitssysteem overeenstemt met de norm.
- Implementatie audit: aan de hand van interviews en bedrijfsgegevens wordt gekeken of het beschreven kwaliteitssysteem goed is ingevoerd en functioneert.

d. De certificatieaudit bestaat uit:

documentatie-audit van 0,5 dagdeel

implementatie-audit op de hoofdvestiging van 1,5 dagdeel

implementatie-audit op nevenvestigingen van 0,5 dagdeel per vestiging

implementatie-audit op depot van 0,25 dagdeel per depot

e. De periodieke controle bestaat uit:

implementatie-audit op de hoofdvestiging van 1,0 dagdeel

implementatie-audit op nevenvestigingen van 0,5 dagdeel per vestiging

implementatie-audit op depot van 0,25 dagdeel per depot

f. De herbeoordeling bestaat uit:

documentatie-audit en implementatie-audit op de hoofdvestiging van 1,50 dagdeel

implementatie-audit op de nevenvestigingen van 0,5 dagdeel per vestiging

implementatie-audit op depot van 0,25 dagdeel per depot

g. In de twee jaren na het certificatieonderzoek volgen periodieke controles. Hierbij wordt steekproefsgewijs vastgesteld of het gecertificeerde bedrijf blijvend aan de norm voldoet en waar nodig adequate maatregelen treft.

h. Na drie jaar volgt opnieuw een certificatieonderzoek.

1.9 Controlefrequentie

Voor certificering van het bedrijf voert de certificerende instelling aangekondigde controles uit. Ten aanzien van de controlefrequentie wordt een onderscheid gemaakt tussen hoofdvestigingen, nevenvestigingen en depots. De minimale controlefrequentie is als volgt:

- hoofdvestiging: jaarlijks
- nevenvestigingen: Tijdens de eerste (certificatie)audit van een driejaarlijkse cyclus worden alle nevenvestigingen bezocht. Indien er op één of meer nevenvestigingen geen tekortkomingen worden vastgesteld, wordt in het tweede en derde jaar, jaarlijks 1/3 deel van deze nevenvestigingen bezocht. De nevenvestigingen waar tekortkomingen zijn vastgesteld worden het volgende jaar weer bezocht
- depots: 1 keer per 3 jaar.

Indien resultaten van een audit daartoe aanleiding geven, kan de certificerende instelling besluiten de controlefrequentie te wijzigen.

1.10 Steekproeven

- Jaarlijks worden onaangekondigde audits uitgevoerd. De Stichting wijst daartoe steekproefsgewijs bedrijven aan en stelt hun CI daarvan in kennis.
- De CI zal het bedrijf binnen 48 uur van te voren informeren over het voorgenomen bezoek. In geval van uitzondering als de voorgestelde datum onmogelijk is om door het bedrijf te worden geaccepteerd (door medische of andere gerechtvaardigde redenen), zal het bedrijf één andere kans hebben om geïnformeerd te worden over een onaangekondigde audit. Het bedrijf zal een geschreven waarschuwing ontvangen als de eerste voorgestelde datum niet geaccepteerd wordt. Als het bezoek niet plaats kan vinden wegens niet-gerechtvaardigde redenen, zal een voorwaardelijke deelname uitgegeven worden.

1.11 Auditrapportage

Van elke audit stelt de auditor een rapportage op met zijn bevindingen. Dit aan de hand van bijlage 2: certificatie auditplan. Uit de rapportage blijkt welke normonderdelen zijn besproken, de personen die geïnterviewd zijn, de bevindingen met o.a. het aantal en de aard van de vastgestelde tekortkomingen, en de gemaakte afspraken. Aan dit auditrapport voegt de auditor een aanbeveling toe. De auditor rapporteert alleen en beslist niet. Het rapport vormt de basis voor de beslissing omtrent het verlenen dan wel continueren van het certificaat.

1.12 Certificatie

De besluitvorming met betrekking tot het toekennen of het handhaven van de certificatie van een bedrijf of het toepassen van sancties wordt genomen door de beslisser. Het besluit

is afhankelijk van de bevindingen van de auditor, met name het aantal en de aard van de vastgestelde tekortkomingen. Er dient gebruik te worden gemaakt van gekwalificeerde beslissers:

- Minimaal HBO denk- en werkniveau, gerelateerd aan de agrarische sector
- Moet 2 audits op dit certificatieschema bijgewoond hebben
- Erkende lead assessor cursus met goed gevolg hebben afgerond.
- Kennis van dit certificatieschema.
- Kennis van procedures en werkinstructies van dit certificatieschema van CI, specifiek gericht op beslissen, handhaven, schorsen en intrekken van certificaten.
- Het goed kunnen wegen van tekortkomingen.
- Moet boven auditee en auditor kunnen staan.
- Moet onafhankelijk zijn.
- Kan zelf geen beslissing nemen, indien de audit zelf is uitgevoerd.

Een tekortkoming betekent dat door de auditor een activiteit of gebeurtenis geconstateerd is, objectief aantoonbaar, die niet in overeenstemming is met de norm of het eigen beschreven kwaliteitssysteem. Hierbij worden twee typen tekortkomingen onderscheiden die in ernst van elkaar verschillen.

1) Major tekortkoming

Een ernstige tekortkoming is een major tekortkoming. Hier is sprake van:

- bij het volledig ontbreken van een uitwerking van een normonderdeel;
- bij het volledig niet in de praktijk ingevoerd zijn van een normonderdeel;
- bij het constateren van tekortkomingen waarbij de milieuveiligheid direct in gevaar komt;
- bij het constateren van tekortkomingen waarbij de continuïteit van het systeem in gevaar komt.

Vanwege het belang van de milieuveiligheid worden de tekortkomingen met betrekking tot dit onderdeel hier expliciet benoemd. Onder tekortkomingen waarbij de milieuveiligheid direct in gevaar kan komen, vallen tenminste de volgende tekortkomingen:

- het ontbreken van een geldige Vergunning Wet milieubeheer of de rapportage van de veiligheidsadviseur of een door het bedrijf aan te wijzen persoon met aantoonbare kennis en/of ervaring ;
- het ontbreken van een Risico-inventarisatie en -evaluatie;
- het ontbreken van een calamiteitenplan;
- het niet aanwezig zijn van de bedrijfshulpverlening;
- het ontbreken van de rapportage van de veiligheidsadviseur met betrekking tot het vervoer;
- meerdere gebreken ten aanzien van de uitrusting van vervoersmiddelen;
- het niet in staat zijn van het effectief doorvoeren van verbetermaatregelen bij grote voorraadverschillen.

2) Minor tekortkoming

Van een minor tekortkoming is sprake:

- bij het niet ingevuld zijn van een deel van een normonderdeel;
- bij het afwijken van de eigen procedure en/of instructie;

- bij het constateren van tekortkomingen waarbij de continuïteit van het systeem in gevaar dreigt te komen;
- bij het constateren van tekortkomingen waarbij de milieuveiligheid mogelijk geschaad wordt zonder dat kritieke situaties ontstaan.

3) Opmerkingen

Naast tekortkomingen kan de auditor tijdens de audit ook opmerkingen plaatsen. Van een opmerking is sprake: bij het ontbreken van opvolging of beheersing van implementatie van het kwaliteitsmanagementsysteem of andere eisen, waarbij er geen negatieve invloed bestaat op het functioneren van het kwaliteitsmanagementsysteem of op het milieu.

Certificatieaudit

Bij een certificatie audit dient het bedrijf alle tekortkomingen binnen een termijn van 3 maanden af te handelen. Pas nadat alle tekortkomingen zijn afgehandeld, kan de certificerende instelling overgaan tot certificatie. Indien de tekortkomingen niet binnen 3 maanden zijn afgehandeld, dient de certificatie audit opnieuw plaats te vinden.

Periodieke controle

Bij een periodieke controle moet het bedrijf alle tekortkomingen binnen een bepaalde termijn afhandelen om het certificaat te behouden. Het niet tijdig afhandelen van tekortkomingen bij een periodieke controle leidt tot een schorsing.

De termijn is afhankelijk van de aard van de tekortkoming.

Voor ernstige tekortkomingen (major) geldt dat deze direct aantoonbaar afgehandeld moeten worden binnen de termijn die de auditor heeft bepaald.

Voor minder ernstige tekortkomingen (minor) geldt dat deze binnen 3 maanden afgehandeld moeten worden. Vervolgens verifieert de certificerende instelling binnen een maand of de afhandeling afdoende is.

Voor opmerkingen geldt geen termijn voor afhandeling; zij vormen geen belemmering voor het toekennen van een certificaat.

Afhandeling van tekortkomingen

De afhandeling kan plaatsvinden op administratieve wijze door de gevraagde informatie toe te sturen aan de CI of door een extra bezoek. De wijze waarop de afhandeling plaatsvindt, bepaalt de CI.

In alle gevallen dient de volgende informatie aan de certificerende instelling te worden verstrekt:

1. welke correctie is uitgevoerd om het geconstateerde te herstellen
2. welke grondoorzaak ligt ten grondslag aan het geconstateerde
3. welke corrigerende maatregel is genomen om de grondoorzaak op te heffen.
4. documentatie / informatie waarmee aantoonbaar wordt gemaakt wat onder punt 1 t/m 3 is beschreven.

1.13 Sancties

In geval de certificaathouder zijn verplichtingen uit hoofde van het certificatieschema niet naleeft, treedt het sanctiereglement in werking. In het geval de certificaathouder handelt in strijd met het certificatieschema wordt het recht op het gebruik van het collectieve merk ingetrokken. Binnen het sanctiebeleid bestaan twee vormen, te weten schorsing en intrekking van het certificaat.

1) Schorsing

Tijdens een schorsing, welke minimaal 6 maanden duurt, dient het bedrijf alle tekortkomingen te hebben afgehandeld. Vervolgens dient het bedrijf een volledige certificatieaudit uit te laten voeren door een CI. Bij goed gevolg vervalt de schorsing en valt het bedrijf terug in de oorspronkelijke auditfrequentie. Geen goed gevolg leidt tot intrekking van het certificaat. Tijdens de periode van schorsing mag het bedrijf niet handelen in aangewezen middelen (zoals beschreven onder 5.3) die vallen onder het regime van gecontroleerde distributie.

2) Intrekking van het certificaat

De certificering van het bedrijf wordt per direct beëindigd. Het bedrijf kan weer gecertificeerd worden na het uitvoeren van een volledige certificatieaudit door een certificerende instelling. Deze certificatieaudit kan pas na 6 maanden, gerekend vanaf de datum van intrekking van het certificaat, plaatsvinden.

1.14 Wijzigingen

- Indien de regelgeving, voorwaarden, reglementen of voorschriften waarnaar in dit certificatieschema wordt verwezen wijzigen, worden de dan geldende uitgaven van kracht.
- Wijzigingen in certificatie-eisen en relevante reglementen zullen door het CvD worden vastgesteld en door het Bestuur van de Stichting worden bekrachtigd, waarna deze tussen partijen bindend zullen zijn. Bedrijven worden over de wijzigingen geïnformeerd. Een reële overgangstermijn wordt toegestaan om de bedrijven in de gelegenheid te stellen aanpassingen te doen en de gewijzigde eisen te implementeren. Indien de bedrijven na de overgangstermijn hieraan niet kan voldoen kan dit betekenen dat de certificatie niet conform de nieuwe eisen kan worden voortgezet.

1.15 Publicatie

- Een afschrift van het certificatieschema ligt ter inzage bij Stichting en de erkende CI's.
- Stichting publiceert de n.a.w-gegevens, registratienummers en internetadressen van de gecertificeerde bedrijven op een openbare website. Met deze publicatie/verstrekking/vermelding verklaart het bedrijf zich akkoord.
- Zolang de inschrijving voortduurt, ontvangt het bedrijf bericht over wijzigingen van het certificatieschema.
- De lijst van gecertificeerde bedrijven is openbaar. Het CvD bepaalt op welke wijze de gegevens beschikbaar kunnen worden gesteld.
- Stichting draagt zorg voor de publicatie van de lijst van gecertificeerde bedrijven via een openbare website.

2.1 Algemene eisen

Het bedrijf moet beschikken over een kwaliteitsmanagementsysteem waarin is vastgelegd hoe gewaarborgd wordt dat wordt voldaan aan de eisen die zijn vastgelegd in het certificatieschema. Met het kwaliteitsmanagementsysteem streeft het bedrijf een doeltreffende en doelmatige uitvoering en beheersing van processen na waarbij metingen en gegevens worden gebruikt om te bepalen of het bedrijf voldoet aan de eisen van dit certificatieschema. Het bedrijf moet ervoor zorgdragen dat het systeem is ingevoerd, voortdurend wordt toegepast en wordt verbeterd. Wanneer het bedrijf gewasbeschermingsmiddelen wil leveren aan een leverancier (= doorlevering) dient het bedrijf zich ervan te vergewissen dat de leverancier conform de regels van de AVV werkt.

2.2 Documentenbeheer

Het bedrijf moet de werkwijze vastleggen met betrekking tot het beheer van kwaliteitsdocumenten. Dit betreft het de volgende:

- het kwaliteitshandboek en de documenten die daarin zijn opgenomen;
- van toepassing zijnde externe normen, richtlijnen, voorschriften en reglementen;
- externe documenten zoals productveiligheidsbladen, inkoopopdrachten, afleveringsbonnen en gevarenkaarten.

Alle documenten moeten worden voorzien van een éénduidige naam, eventueel nummer en de uitgifte of revisiedatum.

Vastgesteld moet zijn welke beheersmaatregelen nodig zijn om documenten te beoordelen, indien nodig te actualiseren en goed te keuren. Wijzigingen in documenten moeten herkenbaar zijn.

2.3 Kwaliteitsregistraties

Kwaliteitsregistraties moeten worden bijgehouden om te voldoen aan gespecificeerde eisen en om de doeltreffende werking van het kwaliteitsmanagementsysteem aan te tonen.

Voor de beheersing van kwaliteitsregistraties moet het bedrijf het volgende vastleggen:

- de verantwoordelijke voor uitvoering en archivering;
- bewaartermijn;
- bewaarplaats.

Alle kwaliteitsregistraties moeten voorzien zijn van een eenduidige naam of op andere wijze geïdentificeerd, leesbaar zijn en zodanig worden opgeslagen en bewaard dat ze gemakkelijk terug te vinden zijn in ruimten die een passende omgeving bieden om beschadiging of achteruitgang en verlies te voorkomen.

Registraties kunnen in de vorm van allerlei soorten media voorkomen, zoals op papier of elektronisch.

3. Directieverantwoordelijkheid

3.1 Kwaliteitsplanning

De directie dient ervoor te zorgen dat het belang om te voldoen aan zowel de eisen van de klant als aan de wet- en regelgeving bekend is binnen het bedrijf. Dergelijke eisen dienen te zijn opgenomen in het kwaliteitsmanagementsysteem.

De directie stelt jaarlijks een verbeterplan op en informeert de medewerkers hierover. Het verbeterplan is erop gericht om te voldoen aan de eisen van dit certificatieschema en de doeltreffendheid van het kwaliteitsmanagementsysteem continue te verbeteren. Het verbeterplan omvat:

- *het verbeterplan naar aanleiding van de risico-inventarisatie en -evaluatie;*
- *verbetermaatregelen voortkomend uit het calamiteitenplan;*
- *verbetermaatregelen voortkomend uit het inspectierapport van de veiligheidsadviseur;*
- *verbetermaatregelen naar aanleiding van interne audits, klachten en besprekingen.*

In het verbeterplan is opgenomen: de verantwoordelijke voor de uitvoering en de realisatiedatum.

3.2 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De directie moet ervoor zorgen dat verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn gedefinieerd en kenbaar zijn gemaakt in het bedrijf.

De directie moet een lid van het management benoemen die de verantwoordelijkheid en de bevoegdheid heeft om het kwaliteitsmanagementsysteem te onderhouden, te verbeteren en in te voeren.

De directie moet ervoor zorgen dat geschikte communicatieprocessen worden vastgesteld binnen het bedrijf en dat communicatie plaatsvindt met betrekking tot:

- de doeltreffendheid van het kwaliteitsmanagementsysteem;
- actuele informatie ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen met betrekking tot de toepassing en de toelating;
- actuele informatie ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen met betrekking tot het milieu in relatie tot markteisen en overheidsbeleid.

3.3 Directiebeoordeling

De directie moet het kwaliteitsmanagementsysteem tenminste 1 keer per jaar beoordelen om ervoor te zorgen dat deze passend en doeltreffend is. Hierbij moet tevens worden bekeken welke verbeteringen ten aanzien van het kwaliteitsmanagementsysteem en de processen mogelijk zijn.

Registraties van directiebeoordelingen moeten worden bijgehouden.

De directiebeoordeling moet informatie bevatten over:

- resultaten van de interne controles;
- Resultaten van externe controles, waaronder controles door AID en/of IVW
- opleidingsplan;

- risico-inventarisatie en evaluatie;
- calamiteitenplan;
- rapportage van de veiligheidsadviseur;
- veranderde wet- en regelgeving;
- beoordeling van de leveranciers;
- terugkoppeling van klanten, incl. klachten;
- controles van de voorraadadministratie, incl. voorraadverschillen;
- in- en verkoopoverzicht van gewasbeschermingsmiddelen die vallen onder het regime van Gecontroleerde Distributie of waarbij op andere wijze sprake is van uitgifte onder bijzondere voorwaarden zoals op basis van receptuur of gebruiksvergunning;
- vervolgmataregelen van de vorige directiebeoordeling;
- veranderingen die van invloed kunnen zijn op het kwaliteitsmanagementsysteem;
- evaluatie van het verbeterplan;
- het verbeterplan voor het komende jaar.

4. Management van middelen

4.1 Personeel

Personeel dat werkzaamheden uitvoert waarbij gewasbeschermingsmiddelen op eniger wijze zijn betrokken, moet bekwaam zijn, gebaseerd op passende opleiding, training, vaardigheden en ervaring.

Het bedrijf moet vaststellen welke bekwaamheden het personeel dat betrokken is bij de inkoop, de verkoop, de opslag en het vervoer van gewasbeschermingsmiddelen nodig heeft. Het is verboden zonder geldig bewijs van vakbekwaamheid een gewasbeschermingsmiddel of biocide op de markt te brengen.

De leverancier is verplicht zich er bij het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen of biociden van te vergewissen dat de gebruiker over een geldig bewijs van vakbekwaamheid beschikt en zich bij aflevering te vergewissen van de identiteit van de gebruiker of diens vertegenwoordiger die het middel ontvangt. Het vorige geldt niet voor de distributie of aflevering van een middel dat door het Ctgb als geschikt voor niet-professioneel gebruik is aangemerkt.

Wanneer een gewasbeschermingsmiddel of biocide slechts wordt opgeslagen en beheerd zonder verkoop of advies aan gebruikers is dit vrijgesteld van de plicht tot het bezitten van een geldig bewijs van vakbekwaamheid.

Voor het afleveren door personeel van reeds bestelde of reeds gekochte gewasbeschermingsmiddelen of biociden, indien dat uit een bestelbon of factuur blijkt, zonder advies aan gebruikers is geen bewijs van vakbekwaamheid vereist.

Registratie van gevolgde opleidingen en ervaringen worden bijgehouden.

Het bedrijf moet een opleidingsplan opstellen om het praktische en theoretische kennisniveau van de medewerkers te laten meegroeien met de productontwikkelingen in de branche.

4.2 Gebouwen, bedrijfsuitrusting en ondersteuning

Het bedrijf moet zorgdragen dat de technische uitrusting en de voor de processen benodigde middelen in een staat verkeren die het verloop van de processen onder beheerste omstandigheden mogelijk maakt.

Het bedrijf dient in bezit te zijn van een geldige Vergunning Wet Milieubeheer. De controle van deze vergunning wordt jaarlijks uitgevoerd door de daartoe bevoegde instantie. Indien de controle langer dan één jaar geleden plaatsgevonden heeft, dient het bedrijf ervoor zorg te dragen dat een controle wordt uitgevoerd door de veiligheidsadviseur of een door het bedrijf aan te wijzen persoon met aantoonbare kennis en/of ervaring. Van de controle wordt een rapportage gemaakt.

Uit de rapportage blijkt dat er binnen het bedrijf een inspectie heeft plaatsvonden op zowel de volgens de Vergunning Wet Milieubeheer vereiste onderdelen als de in bijlage 3 vereiste onderdelen voor zover deze niet in strijd zijn met de Vergunning Wet Milieubeheer.

Verbeterpunten naar aanleiding van deze controle worden vastgesteld en ingevoerd.

Het bedrijf dient aantoonbaar op enig moment van elk jaar na te gaan of de hoeveelheid opgeslagen gevaarlijke stoffen per vestiging de BRZO-norm niet overschrijdt.

De wijze van opslag van gewasbeschermingsmiddelen dient ten minste te voldoen aan de eisen vastgelegd in bijlage 3 van dit schema, ongeacht de eisen die zijn vastgelegd in de Vergunning Wet Milieubeheer van het bedrijf, mits de eisen in bijlage 3 niet in strijd zijn met eisen vastgelegd in de Vergunning Wet Milieubeheer.

Het bedrijf dient een Risico -Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) en een Aanvullende Risico Inventarisatie en Evaluatie (ARI&E) uit te voeren ten aanzien van gevaren met betrekking tot veiligheid, welzijn en gezondheid. Het moment waarop beoordeling van de ARI&E gebeurt, dient zodanig te zijn gekozen dat de opslag van gevaarlijke stoffen maximaal is.

De RI&E dient aantoonbaar te zijn goedgekeurd door een Arbo-dienst. De uitkomsten van de RI&E dienen te zijn vertaald in een verbeterplan. Evaluatie van het verbeterplan dient jaarlijks plaats te vinden.

Jaarlijks dient vastgesteld te worden of de RI&E en ARI&E voldoen aan de actuele situatie.

Wijzigingen binnen het bedrijf en/of de bedrijfsvoering kunnen aanleiding zijn tot het opnieuw uitvoeren van de RI&E en ARI&E.

Binnen het bedrijf dient een calamiteitenplan aanwezig te zijn. Het calamiteitenplan moet:

- *tenminste een ontruimingsplan en vluchtplan bevatten;*
- *aantoonbaar toegezonden zijn aan de lokale overheid (o.a. brandweer);*
- *actueel zijn;*
- *geïmplementeerd zijn in het bedrijf.*

Implementatie van het calamiteitenplan betekent bijvoorbeeld dat:

- *geschikte middelen aanwezig zijn op de werkplekken;*
- *medewerkers weten wat zij moeten doen bij een calamiteit;*
- *ontruimingsoefeningen worden gehouden.*

Wijzigingen binnen het bedrijf en/of de bedrijfsvoering kunnen aanleiding zijn tot aanpassen van het calamiteitenplan. Jaarlijks dient vastgesteld te worden of het calamiteitenplan voldoet aan de actuele situatie.

Binnen het bedrijf dient een bedrijfshulpverleningsfunctionaris of -organisatie aanwezig te zijn. Op basis van de RI&E wordt bepaald welke hulpmiddelen en persoonlijke bescherming voor de bedrijfshulpverleningsfunctionaris of -organisatie nodig is.

Met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke stoffen dient het bedrijf jaarlijks aantoonbaar te zijn doorgelicht door een daartoe opgeleide veiligheidsadviseur. Van de inspectie wordt een rapport opgesteld. Hierin is informatie opgenomen met betrekking tot:

- *identificatie en hoeveelheden van gevaarlijke stoffen;*
- *gewenste en gevolgde opleidingen van betrokken medewerkers;*
- *incidenten;*
- *knelpunten;*
- *ontwikkelingen en verbetermaatregelen;*
- *verslag van een inspectie van de uitrusting van de voertuigen.*

Bij gebruik van gevarenkaarten dient de uitrusting van het vervoer te voldoen aan de in de gevarenkaarten genoemde uitrusting.

5. Realiseren van het product

5.1 Productinformatie

Het bedrijf moet het volgende bepalen:

- a) Door de klant gespecificeerde eisen, met inbegrip van de eisen voor toepassing (doel, gewas en methode), aflevering- en nazorgactiviteiten; De werkwijze bij opdrachtwijzigingen, zowel door de klant als de eigen organisatie, dient te zijn vastgelegd.
- b) Eigenschappen van producten die van belang zijn voor de opslag en de toepassing ervan.
- c) Eisen vanuit wet- en regelgeving met betrekking tot het product (opslag, vervoer en gebruik).

5.2 Inkoop

Het bedrijf moet ervoor zorgen dat de ingekochte producten voldoen aan de gespecificeerde inkoop-eisen. Dit moet aantoonbaar zijn middels een ingangscntrole.

Het bedrijf moet proceskritische leveranciers bepalen. Het bedrijf moet jaarlijks beoordelen of deze leveranciers kunnen voldoen aan de inkoop-eisen. Het bedrijf moet hebben vastgelegd op welke criteria leveranciers gekozen en beoordeeld worden.

Indien een bedrijf werkzaamheden heeft uitbesteedt moet uit de jaarlijkse beoordeling blijken dat deze werkzaamheden voldoen aan de eisen die in het certificatieschema genoemd zijn.

5.3 Opslag, verkoop en advisering

Het bedrijf moet de werkwijze beschrijven, waarbij tenminste vastgelegd moet worden:

- *de kwaliteitscontrolepunten;*
- *de verantwoordelijke voor uitvoering en controle van de werkzaamheden;*
- *registratie van de kwaliteitscontrole.*

Het bedrijf moet opslag, verkoop en advisering van gewasbeschermingsmiddelen plannen en onder beheerste omstandigheden uitvoeren. Deze beheerste omstandigheden moeten,

voor zover van toepassing, bestaan uit:

- de beschikbaarheid van informatie die de eigenschappen van het gewasbeschermingsmiddel beschrijft (productveiligheidsbladen);
- de beschikbaarheid van werkinstructies, waar nodig;
- het gebruik van geschikte uitrusting;
- de invoering van activiteiten op het gebied van vrijgave, aflevering en nazorg.

Het bedrijf zal middelen bestemd voor de export duidelijk gescheiden opslaan van de middelen bestemd voor de Nederlandse markt en zich volledig houden aan alle eisen die de Wet en de EU richtlijnen aan uitvoer en doorvoer stellen.

Bepaalde gewasbeschermingsmiddelen worden uitsluitend via een zeer zorgvuldige procedure gedistribueerd. Gelet op de bijzondere aard van bepaalde gewasbeschermingsmiddelen dan wel de bijzondere marktsituatie dan wel de bijzondere status (dringend vereiste toelating dan wel anders dan regulier toegelaten) van dergelijke middelen worden deze uitsluitend gedistribueerd onder een regime van gecontroleerde distributie. In alle gevallen gaat het om middelen waarvan gebruik buiten de legale toepassingen enerzijds praktisch denkbaar is en anderzijds zeer onwenselijk.

Dergelijke middelen worden aangewezen en vastgelegd op een overzicht. De lijst met aangewezen middelen kan worden aangepast door de Stichting. Voor de middelen die onder het regime van Gecontroleerde Distributie vallen gelden aanvullende administratieve voorschriften:

- gebruiker tekent een speciale Verklaring Gebruik;

- bedrijf levert de hoeveelheid af die op de verklaring is aangegeven;
- bedrijf bewaart de Verklaring Gebruik minimaal 3 jaar in de administratie;
- bedrijf verstrekt gebruiker de bij het aangewezen middel behorende gebruiksvoorschrift;
- bedrijf legt alle transacties van de aangewezen middelen vast onder het genoemde nummer;
- bedrijf voert een sluitende (voorraad)administratie.

Gewasbeschermingsplannen en adviezen dienen te zijn opgesteld of goedgekeurd door een daartoe bevoegd persoon.

Het bedrijf dient tenminste 1 keer per jaar de adviezen en gewasbeschermingsplannen te evalueren. Registratie van deze evaluatie vindt plaats. Bij deze evaluatie zijn alle medewerkers die adviseren of gewasbeschermingsplannen opstellen, betrokken.

5.4 Identificatie en naspeurbaarheid

Het bedrijf moet op geschikte wijze de gewasbeschermingsmiddelen identificeren, vanaf de ontvangst en gedurende de interne behandeling en het afleveren.

De administratie is op zodanige wijze opgezet dat hieruit per gewasbeschermingsmiddel blijkt:

- a. de naam, zoals die op de verpakking is vermeld, en het toelatingsnummer,
- b. het aantal verpakkingseenheden per ontvangst of aflevering alsmede de op de verpakking aangegeven volume- of massa-eenheden,
- c. de totale hoeveelheid voorraad en de veranderingen van de voorraad,
- d. de datum van ontvangst, aflevering of verandering als bedoeld in de onderdelen b en c, en
- e. de naam, het adres en de woonplaats van de leverancier of de afnemer van het gewasbeschermingsmiddel of biocide.

De administratie bestrijkt een periode van de laatste vijf jaar.

5.5 Instandhouding van het product

Het bedrijf moet ervoor zorgen dat tijdens de interne behandeling en de aflevering van het product de producteisen in stand gehouden worden. Deze omvatten identificatie, behandeling, verpakking, opslag en bescherming.

6. Meting, analyse en verbetering

6.1 Interne audits

Het bedrijf voert interne audits uit. De audit met betrekking tot de opslag en het vervoer van gewasbeschermingsmiddelen vindt jaarlijks plaats. Overige procedures worden tenminste een keer per drie jaar geaudit.

Bij een interne audit wordt vastgesteld of de huidige werkwijzen voldoen en overeenkomen met de beschrijving van de werkwijzen. De werkwijze van deze interne audits moet zijn vastgelegd.

De interne audits moeten worden uitgevoerd door een interne auditor. De interne auditor is opgeleid tot interne auditor, objectief en onpartijdig ten opzichte van het te auditten proces. Auditoren mogen geen audit uitvoeren van hun eigen werk.

Registraties van de interne audits moeten worden bijgehouden en gearhiveerd.

Ten aanzien van de verbetermaatregelen die worden vastgesteld tijdens de interne audits moet het volgende worden vastgelegd:

- omschrijving van de verbetermaatregel;
- vaststelling dat de verbetermaatregel is doorgevoerd;
- een beoordeling van de getroffen verbetermaatregel.

6.2 Bewaking en meting van processen en producten

Het bedrijf moet geschikte methoden toepassen voor de bewaking van de processen en de producten om te verifiëren of aan de proces- en producteisen worden voldaan. De uitvoering van controles en de registratie daarvan dient te zijn geregeld. Er moet zijn vastgelegd hoe en door wie de controles moeten worden uitgevoerd. Het bedrijf moet ervoor zorgen dat de vereiste controles worden uitgevoerd.

6.3 Beheersing van afwijkende producten

Het bedrijf moet ervoor zorgen dat producten die niet overeenkomen met de producteisen worden vastgesteld en beheerst om niet beoogd gebruik of aflevering ervan te voorkomen. De afwijkende producten moeten zich duidelijk onderscheiden van overige producten. De beheersing en hiermee samenhangende verantwoordelijkheden en bevoegdheden om met afwijkende producten om te gaan, moeten worden vastgelegd.

Producten met afwijkingen mogen worden aangepast om aan de gespecificeerde eisen te voldoen, mits deze aanpassingen niet in strijd zijn met de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden. Aangepaste producten moeten opnieuw worden gecontroleerd of deze voldoet aan de eisen.

Registraties van de aard van afwijkingen en eventueel later getroffen maatregelen, waaronder verkregen goedkeuringen, moeten worden bijgehouden.

Wanneer er een afwijkend product wordt ontdekt na aflevering, moet het bedrijf maatregelen treffen die gericht zijn op de gevolgen of mogelijke gevolgen van de afwijking. (Bij afwijkend product kan worden gedacht aan producten waarvan na aflevering van het product productiefouten ontdekt worden).

6.4 Continue verbetering

Het bedrijf moet verbetermaatregelen nemen als voorafgaande, tijdens of na afloop van het proces blijkt dat aan één van de overeengekomen product- of proceseisen niet of onvoldoende wordt voldaan. Het bedrijf moet maatregelen treffen om de oorzaak van afwijkingen op te heffen om herhaling te voorkomen.

Bij het nemen van verbetermaatregelen moet het volgende zijn vastgelegd:

- de aard van de afwijking (waaronder klachten van klanten);
- de oorzaak van de afwijking;
- de maatregelen om de afwijking op te heffen;
- vaststelling dat de maatregelen zijn doorgevoerd;
- een beoordeling van de getroffen maatregelen.

Verbeterpunten vastgesteld in besprekingen worden vastgelegd. Bij de verbeterpunten is opgenomen: de verantwoordelijke voor de uitvoering en de realisatiedatum. De voortgang van de verbeterpunten worden bewaakt.

Bijlage 1:

Voorschriften ten aanzien van de opslag van gewasbeschermingsmiddelen

De in deze bijlage opgenomen voorschriften gelden voor alle opslagen wanneer ze weergegeven zijn in het zwart.

Daarnaast geldt voor de betreffende opslagruimte specifieke voorschriften die corresponderen met de richtlijn (CPR of PGS) waarop de Vergunning Wet Milieubeheer is gebaseerd.

Indien niet duidelijk is op basis van welke richtlijn de Vergunning opgesteld is, dan gelden voor opslagen met een Vergunning verleend voor 28 juni 2005 (datum van kracht worden PGS richtlijn) de specifieke CPR voorschriften. Voor de overige opslagen gelden de specifieke PGS voorschriften.

Wanneer het in deze bijlage een specifieke CPR of een PGS voorschrift betreft, is dit duidelijk weergegeven:

CPR = **BLAUW**

PGS = **ROOD**

Wanneer er tegenstrijdigheden voorkomen tussen de Vergunning Wet Milieubeheer en de hieronder beschreven voorschriften dan prefereren de voorschriften zoals opgenomen in de Vergunning Wet Milieubeheer.

Calamiteiteninstructie

- Op een zichtbare plaats bij de toegang van de opslagruimte is een werkinstructie aanwezig over de te nemen maatregelen in geval van een calamiteit. Deze instructie bevatten ook gegevens van instanties of personen waarmee in geval van een calamiteit contact moet worden opgenomen.

Laad en losplaats

- Laden en lossen van gewasbeschermingsmiddelen vinden plaats op een speciaal daartoe ingerichte laad- en losplaats.
- Laad- en losplaats zijn duidelijk gemarkeerd/weergegeven, is goed bereikbaar en veilig laden en lossen is gewaarborgd.

Opslagruimte

- In de opslag bevinden zich geen branchevreemde producten (reinigings- en ontsmettingsmiddelen, biologische gewasbeschermingsmiddelen, bladvoeders en bladmeststoffen mogen wel, mits fysiek gescheiden).
- De buitendeuren zijn van buitenaf afsluitbaar en kunnen van binnenuit zonder sleutel geopend worden.
- Vluchtdeuren zijn duidelijk aangegeven en draaien in de richting van de vluchtweg. Indien naar buiten de opslagruimte voerend, sluiten deze aan op geschikte vluchtwegen. Vluchtwegen zijn altijd vrij van obstakels.
- Een betreedbare opslagruimte moet zijn voorzien van een adequate nood- en vluchtwegverlichting.

- **De vloeren van de opslagruimte en de laad- en losplaats zijn voorzien van een vloeistofdichte of een vloeistofkerende vloer. Indien de vergunning Wet Milieubeheer een vloeistofdichte vloer voorschrijft moet deze zijn voorzien van een geldige PBV verklaring. Bij een vloeistofkerende vloer moet een procedure incidentenmanagement aanwezig zijn. Hierbij moet de vloer periodiek visueel geïnspecteerd worden en het opruimen van gemorste of gelekte stoffen gewaarborgd zijn. = PGS.**
- **De opslagruimte moet een vloeistofopvangcapaciteit hebben van ten minste 110 % van de inhoud van de grootste emballage van de vloeistoffen of als dat meer is ten minste 10 % van de totale emballage vloeistoffen in de opslag. = PGS.**
- **De vloer van de opslagplaats moet zijn vervaardigd van onbrandbaar en vloeistofdicht materiaal en bestand zijn tegen inwerking van de opgeslagen vloeistoffen. De vloer moet zodanig zijn uitgevoerd dat een vloeistofdichte bak wordt gevormd die ten minste 10 % van de in de opslagplaats opgeslagen vloeistoffen kan bevatten. Indien (licht) ontvlambare stoffen zijn opgeslagen, dan moet de opvangcapaciteit 100% bedragen. = CPR**

Branddetectie- en bestrijdingssysteem

- In de opslag is een branddetectiesysteem aanwezig, die is voorzien van een automatische doormelding naar de alarmcentrale van de overheids- of bedrijfsbrandweer of een daaraan gelijkwaardige voorziening (geldt niet voor opslag <2500 kg). Een permanent bezette meldpost van een daartoe gecertificeerde bewakingsdienst kan als gelijkwaardig worden beschouwd.
- **De WBDBO (weerstand tegen brand doorslag en brand overslag) van een opslagvoorziening moet minstens 60 minuten bedragen. Wanden, dak en draagconstructie moeten hierbij een brandwerendheid hebben van 60 minuten. Is de afstand tot een ander bouwwerk of brandbare objecten > 5 meter dan is een WBDBO van 30 minuten voldoende en is deze afstand > 10 meter dan vervalt deze eis. = PGS.**
- **De wanden en deuren moeten een brandwerendheid van ten minste 60 minuten bezitten. De dakconstructie moet naar beide zijden een brandwerendheid bezitten van ten minste 30 minuten. = CPR**
- Bij de ingang(en) van de opslagruimte is een draagbaar blustoestel aanwezig van ten minste 6 kg. Totaal is er per 200 m2 werkruimte 1 blustoestel van 6 kg aanwezig.
- Brandblusmiddelen zijn goed bereikbaar en geïdentificeerd.
- Brandblustoestellen worden jaarlijks gekeurd door een daartoe erkend bedrijf.
- De toegangsdeuren tot de opslagruimte zijn afgesloten (behalve tijdens werkzaamheden en geldt niet als deur onder toezicht staat of toegang heeft tot aanmaak-, verwerkings- of verkoopruimte). In geopende toestand zijn de deuren, en luiken, alleen vastgezet door middel van een voorziening die de deuren of luiken automatisch laat sluiten zodra het branddetectiesysteem wordt aangesproken.
- Binnen een opslagvoorziening en tevens binnen een strook van 2 meter daarbuiten mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn.

Ventilatie

- Een opslagvoorziening moet doelmatig zijn geventileerd. Afvoer van ventilatielucht moet op de buitenlucht plaatsvinden.
Ventilatiecapaciteit moet minimaal 1 x de inhoud van de opslagruimte per uur bedragen. Een hogere ventilatievoud kan noodzakelijk zijn als dit – afhankelijk van de gevaarsaspecten van de opgeslagen stoffen – uit de RI&E blijkt. = PGS.

- **De ventilatiecapaciteit moet 1 tot 4 x verversing van de ruimte per uur bedragen. Bij poeders 1x en bij snelverdampende toxische stoffen 4 x.
= CPR**
- Ventilatie- of luchtverwarmingskanalen en ventilatieopeningen of ventilatieroosters die zijn aangebracht moeten vlamkerend zijn en mogen geen afbreuk doen aan de brandwerendheid van de opslagvoorziening.

Opslag van leeg fust

- Lege, niet gereinigde retouremballage is opgeslagen als volle.

Opruimen van gemorste middelen

- Ten behoeve van de veiligheid van de werknemers moet binnen de inrichting een instructie aanwezig zijn die de te nemen maatregelen bij een lekkage of een incident met gevaarlijke stoffen beschrijft. De bedrijfsleiding moet deze instructie actueel houden en de werknemers hierover inlichten.
- Er is absorptiemiddel aanwezig voor het opruimen van gemorste gewasbeschermingsmiddelen
- De gebruikte absorptiemiddelen en gemorste gewasbeschermingsmiddelen worden verwijderd als chemisch afval.
- In de opslag is een overmaats vat aanwezig (voor evt. lekkende vaten).

Veiligheidsignalering/ veiligheidsbladen

- Aan de buitenzijde van de opslagvoorziening, nabij de toegangsdeur, moeten op duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwingsborden worden geplaatst, welke het gevaar van de opgeslagen gevaarlijke stoffen aanduiden.
- Bij opslagvoorzieningen moet het bord met daarop het pictogram "vuur open vlam en roken verboden" zijn aangebracht.
- **Afhankelijk van de in de opslag aanwezige stoffen zijn dit borden met de gevaarssymbolen:**
  - o **ontvlambare stoffen of hoge temperatuur**)
  - o **bijtende stoffen**)
  - o **giftige stoffen**)
  - o **oxiderende stoffen**) = PGS
- **Bij opslagvoorzieningen moeten tevens de volgende borden zijn aangebracht:**
  - o **bord met opschrift "bestrijdingsmiddelen"**
  - o **bord "verboden toegang voor onbevoegden". = CPR**
- **Binnen de inrichting moeten veiligheidsinformatiebladen van de opgeslagen stoffen (digitaal) beschikbaar zijn. = PGS.**

Journal en registratie

- **In of bij elke opslagvoorziening is een actueel (digitaal) journal aanwezig van de aanwezige stoffen. Dit journal ligt op een plaats welke direct toegankelijk is voor de hulpverleningsdiensten. Het journal is voorzien van een aanmaak datum en bevat de hoeveelheden van de aanwezige stoffen ingedeeld per ADR klasse. Vanwege de wisselingen in de voorraad wordt het journal 1 keer per maand geactualiseerd of zoveel vaker als noodzakelijk vanwege grote**

voorraadwijzigingen. = PGS

- **Het journaal moet ook een actuele tekening bevatten waarop het volgende is aangegeven:**
  - o **de lay-out van de inrichting**
  - o **de plaats van de gebouwen en de te onderscheiden activiteiten**
  - o **de plaats waar de gevaarlijke stoffen zijn opgeslagen**
  - o **een noordpijl = PGS.**

- **In een inrichting waar bestrijdingsmiddelen worden opgeslagen moet van die stoffen aantekening worden gehouden in een register. = CPR**

Hygiëne, noodvoorzieningen en EHBO

- Bij elke opslagvoorziening is een erkende bedrijfshulpverlener aanwezig.
- Bij de opslag is een duidelijk leesbare instructie aanwezig van de veiligheidshandelingen, de te gebruiken middelen en de eerste hulp bij ongevallen en een alarmregeling.
- Nabij de opslagplaats is een voorziening aanwezig voor het wassen van handen.
- Nabij de opslagplaats is een douchegelegenheid aanwezig.
- Nabij de opslagplaats is een oogspoeldouche/oogspoelstation aanwezig.
- Dichtbij de opslagplaats is een EHBO-koffer type B aanwezig.
- Medewerkers betrokken bij opslag, bewaring, overladen of sorteren van de middelen beschikken over ademhalingsbeschermingsmiddelen, veiligheidsbril met zijschermen of gelaatsscherm of aangepaste zuurbil, handschoenen die ook de polsen beschermen, veiligheidslaarzen en waterafstotende veiligheidskleding.
- De veiligheidskleding is zodanig uitgevoerd dat de broek over de laarzen, de mouwen over de handschoenen en het jack over de broek gedragen kunnen worden.
- De persoonlijke beschermingsmiddelen worden buiten de opslagruimte bewaard.
- Gebruikte kleding wordt gescheiden bewaard van de ongebruikte.

Bijlage 2: auditplan

Auditee:

BEDRIJFSNAAM
STRAAT + NUMMER
POSTCODE + PLAATSNAAM

Kwaliteitssysteemnorm:

Registratie en Controlesysteem Gewasbeschermingsmiddelen

Samenstelling auditteam:

Auditoren: NAAM AUDITOR

Contactpersoon:

NAAM CONTACTPERSOON BEDRIJF

Datum uitvoering audit:

AUDITDATUM

Overzicht programma audit:

CONTEPT TIJDPLANNING

0,25 uur	Opening
0,75 - 1 uur	Kwaliteitszorgfunctionaris
0,75 - 1 uur	Directie (directiebeoordeling / vergunningen)
1 - 2 uur	Opslag, distributie en voorraadcontrole
0,75 uur	Verkoper / adviseur
0,50 uur	Personeelszaken
0,50 uur	Eindbespreking

Plaats/tijdstip	Onderwerp:
<i>Locatie</i>	
Locatie	

Locatie	

(Tekst geldend op: 30-03-2009)

Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Hoofdstuk 8. Overige bepalingen

§ 1. Algemeen verbindend verklaring

Artikel 111. Verzoek tot algemeen verbindend verklaring

1. Onze Minister kan op een met redenen omkleed verzoek bepalingen van een schriftelijke overeenkomst tussen degenen die in de uitoefening van beroep of bedrijf handelingen verrichten met gewasbeschermingsmiddelen of biociden, algemeen verbindend verklaren voor zover deze bepalingen betrekking hebben op onderwerpen als bedoeld in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van deze wet.
2. Een verzoek tot algemeenverbindendverklaring kan slechts worden ingediend door degenen die, dan wel organisaties van degenen die, wat betreft hun deelnemersaantal en hun gezamenlijke omzet, een naar het oordeel van Onze Minister belangrijke meerderheid vormen van degenen die de betrokken handelingen met gewasbeschermingsmiddelen of biociden verrichten.
3. Onze Minister kan regels stellen met betrekking tot de onderwerpen die in ieder geval in een overeenkomst waarvoor algemeenverbindendverklaring wordt verzocht, aan de orde dienen te komen, alsmede met betrekking tot de bij een verzoek als bedoeld in het eerste lid over te leggen gegevens.

Artikel 112. Besluit tot algemeen verbindend verklaring

1. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van het besluit tot algemeenverbindendverklaring, met dien verstande dat de termijn van artikel 3:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan worden opgeschort voor zolang nodig ter voldoening aan internationaalrechtelijke verplichtingen.
2. Onze Minister kan aan het besluit tot algemeenverbindendverklaring voorschriften verbinden ten aanzien van aan hem over te leggen rapportages over de uitvoering en handhaving van de overeenkomst.
3. Een besluit tot algemeenverbindendverklaring geldt voor een in het besluit aangegeven termijn van ten hoogste vijf jaar.

Artikel 113. Ontheffing

1. Onze Minister kan op een daartoe strekkend verzoek van een besluit tot

algemeenverbindendverklaring ontheffing verlenen, indien de verzoeker zorg draagt voor het op een zodanige wijze verrichten van de betrokken handelingen dat deze wijze naar het oordeel van Onze Minister ten minste gelijkwaardig is aan de wijze waarop die handelingen overeenkomstig de betrokken algemeenverbindendverklaring worden verricht.

2. Een ontheffing van een algemeen verbindend verklaarde overeenkomst kan onder beperkingen worden verleend. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
3. Een krachtens het eerste lid verleende ontheffing kan ambtshalve of op een daartoe strekkend verzoek worden gewijzigd of worden ingetrokken. Artikel 114, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor het in onderdeel b van dat lid genoemde belang in de plaats treedt: het niet langer voldoen aan het in het eerste lid van dit artikel genoemde vereiste.
4. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van het besluit tot ontheffing als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 114. Intrekking

1. Onze Minister kan een besluit tot algemeenverbindendverklaring intrekken, indien:
  - a. de ter zake verstrekte gegevens onjuist zijn of onvolledig zijn;
  - b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het nemen van het besluit, moet worden aangenomen dat het van kracht blijven van de overeenkomst niet meer gerechtvaardigd is;
  - c. een voor Nederland verbindend verdrag of een voor Nederland verbindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie, dan wel regels ter uitvoering daarvan, hiertoe verplichten, of
  - d. degenen die het verzoek hebben ingediend, daartoe verzoeken.
2. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van een besluit als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 115. Naleving

Een ieder is tot naleving van een voor hem geldende algemeen verbindend verklaarde overeenkomst gehouden tegenover ieder ander, die bij de naleving een redelijk belang heeft.

Artikel 116. Onderzoek door Onze Minister

1. Indien een of meer van degenen voor wie een overeenkomst algemeen verbindend is verklaard, het vermoeden gegrond achten dat een of meer van de algemeen verbindend verklaarde bepalingen uit de overeenkomst niet worden nageleefd, kunnen zij met het oog op het instellen van een rechtsvordering Onze Minister verzoeken een onderzoek daarnaar te doen instellen.
2. Indien een verzoek als bedoeld in het eerste lid is ingediend, kan Onze Minister een onderzoek

instellen. Nadat het onderzoek is afgerond licht Onze Minister degene of degenen, die om het onderzoek hebben verzocht, in over de uitkomsten van het onderzoek.